

עפ"ת 42369/10/17 - ח'אלד ח'דור נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים פלייליים

עפ"ת 42369-10-17 ח'דור(אסיר) נ' מדינת ישראל

כבוד השופט איל באומגרט	בפני
ח'אלד ח'דור (אסיר)	המערער
	נגד
מדינת ישראל	המשיבים

החלטה

כללי:

1. לפניי בקשה להאריך המועד להגיש ערעור (להלן: "הבקשה"), על גזר דין מיום 10.5.17 שניתן על ידי בית המשפט לתעבורה בחדרה בתת"ע 8716-12-16 (להלן: "גזר הדין").

נגד המבקש הוגש כתב אישום בגין עבירות של נהיגה בשכרות (שלושה מקרים), נהיגה ברכב ללא פוליסת ביטוח בתוקף ובהסעת יותר משני נוסעים ללא מלווה כדין שעה שטרם מלאו למבקש 21 שנים.

2. בבית משפט קמא הגיעו הצדדים לידי הסדר טיעון במסגרתו הוטלו על הנאשם העונשים הבאים:

מאסר בפועל לתקופה של שלושה חודשים, אותם ירצה המבקש בעבודות שירות, מאסר על תנאי למשך שמונה חודשים והתנאי הוא שבמשך שלוש שנים המבקש לא יעבור על עבירות בהם הורשע, פסילה מלקבל ולהחזיק רישיון נהיגה למשך שלוש שנים ופסילה על תנאי לשישה חודשים מלקבל או להחזיק רישיון נהיגה וזאת למשך שלוש שנים וקנס כספי בסך 2,000 ₪.

3. הבקשה מתייחסת אך ורק לגזר הדין.

טענות המבקש:

4. יש להיעתר לבקשה, הגם שהוגשה באיחור של כשלושה וחצי חודשים, מהטעם שנגזר עונשו של המבקש בטרם הוגש תסקיר לבית משפט קמא, תסקיר שבעניינו הינו תסקיר חובה שכן בעת ביצוע העבירות בהן הורשע טרם מלאו לו 21 שנים.

חובת קבלת תסקיר הינה מהותית שכן יש בה כדי להשפיע באופן משמעותי על גזירת הדין, הן בעבירות קלות והן בעבירות חמורות.

5. באשר לסיבת האיחור בהגשת הערעור טוען המבקש, כי הטעות התגלתה לו לאחר שנתפס, ככל הנראה, בכף בגין ביצוע עבירות אחרות. הייצוג המשפטי הוחלף וזה החדש גילה את השגגה.

טענות המשיבה:

6. המשיבה התנגדה לבקשה ותשובתה, הכתובה בכתב יד, הייתה לקונית והתמצתה בכך שגזר הדין הושת במסגרת הסדר טיעון ואין בהיעדר תסקיר להביא לבטלות גזר הדין באופן גורף. עוד טענה המשיבה כי בעת גזירת הדין היה המבקש מיוצג וחלפו כחמישה חודשים מיום מתן גזר הדין.

7. בדיון שהתקיים במעמד הצדדים, הרחיב ב"כ המשיבה וטען כי הלכה היא שגם אם חלה חובת תסקיר, עליה לא ניתן להתנות, אין בהיעדר התסקיר, כשלעצמו, כדי להביא לקבלת הבקשה. לשיטת המשיבה, מדובר בהסדר טיעון "סגור" וחובה הייתה על בית המשפט לאמץ אותו. כלומר, לטענת המשיבה התסקיר לא היה מעלה ולא היה מוריד בעניינו של המבקש.

עוד טוענת המשיבה כי גם אם תיעתר הבקשה או הערעור היה מוגש במועד, סיכויי הערעור הם קלושים נוכח העבירות בהם הורשע המבקש וכתב האישום הנוכחי הרובץ על צווארו לעת הזו.

תשובת המבקש:

8. המבקש, בתשובתו לעמדת המשיבה, הדגיש כי מיד עם חילופי הייצוג המשפטי ובהיוודע דבר התקלה, של אי הגשת תסקיר, הוא פעל להגשת הבקשה. עוד סבור המבקש כי סיכויי הערעור טובים.

דין והכרעה:

9. סעיף 201 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ד-1982 קובע:

"בית המשפט רשאי, לבקשת מערער, להרשות הגשת ערעור או בקשה לרשות ערעור לאחר שעברו התקופות האמורות בסעיפים 199 ו-200".

שורה ארוכה של הלכות קבעה כי, בשונה מהליך אזרחי, לא נדרש המבקש כאן להציג "טעמים מיוחדים" על מנת שבקשתו תקובל. הטעם לכך נעוץ בחובה ליתן שיקול דעת נרחב לבית המשפט שכן לפניו שאלת חומרת הענישה המושתתת על נאשם. עוד קבעה ההלכה כי ככלל ייטה בית המשפט להתייחס לבקשת נאשם לקולא, על מנת לאפשר למי שהורשע בדין למצות את ההליכים בעניינו.

עם זאת, אין משמעותה של הגישה המקלה כי בקשה כגון דא תיעתר כדבר שבשגרה, שכן הכלל הוא עמידה במועדים קצובים בדין. על בית המשפט להתחשב בעקרון סופיות הדיון, להציב גבולות להימשכות ההליכים שכן האינטרס הציבורי מחייב יציבות וודאות משפטית.

על כן **"אין ליתן אורכה להגשת ערעור או בקשת רשות ערעור בפלילים, אלא בהתקיים טעם ממשי המניח את הדעת"**. ראו בש"א 5988/06 נגר נ' **מדינת ישראל**, בש"פ 9023/09 מוחסיין נ' **מדינת ישראל**, בש"פ 6907/11 קניון שפרעם נ' **מדינת ישראל** וע"פ 7754/06 ציפר נ' **מדינת ישראל** (פורסמו במאגרים).

דהיינו, על המבקש להיכנס לאולם בית המשפט, להוכיח קיומו של טעם ממשי המניח את הדעת.

ככלל, ככל שמשך האיחור גדול יותר מוטל הנטל על מבקש הארכה.

10. אין מחלוקת בין הצדדים כי חלה חובת הגשת תסקיר בעניינו של המבקש. ראו לעניין זה הוראות סעיף 38(א) לחוק העונשין בתנאי סעיף 1(1) לאכרזת דרכי ענישה (תסקיר של קצין מבחן), תשכ"ד - 1964. כך גם אין מחלוקת כי תסקיר לא נערך.

11. בע"פ 3197/07 **אגבאריה נ' מדינת ישראל** (פורסם במאגרים) (להלן: "**פרשת אגבאריה**"), נקבע כי אל לו לבית משפט, לגזור עונש של מאסר, כל עוד לא הוגש לו תסקיר שירות מבחן, אודות הנאשם, המספק את הנתונים הדרושים על מנת להגיע למסקנה מבוססת.

עוד נקבע בפרשת אגבאריה כי בית משפט, חרף אי הגשת תסקיר חובה, לא יתערב בגזר דינה של הערכאה המבררת במקרה בו **"עשוי בית המשפט לערעורים לקבוע כי בנסיבות המקרה לא היה סיכוי שתסקיר של שירות המבחן יוביל להקלה בעונש"**.

12. בית המשפט הוסיף בפרשת אגבאריה כי יש להקפיד על זכויות נאשם, גם אם העבירות אותן ביצע הינן קשות וחמורות. על כן, ראוי לנקוט גישה מצמצמת, מקום בו מחליטה ערכאת הערעור, להכשיר חריגה של הערכאה

המבררת. משכך, נקבע בפרשת אגבאריה כי על הערכאה המבררת להיות משוכנעת כי אין סיכוי לשינוי בגזר הדין על אף היעדר התסקיר.

13. במאמר מוסגר יצוין כי מעבר לדברים אלה שנאמרו בפרשת אגבאריה, עליהם סמכה המשיבה ידיה, בסופו של יום, בית המשפט, לא היה מוכן להגיע למסקנה כי לא היה סיכוי לשינוי גזר הדין.

14. המבקשת אף סומכת יתדותיה על ע"פ 1019/13 פאיס נ' **מדינת ישראל** (פורסם במאגרים) (להלן: "**פרשת פאיס**"). בכל הכבוד הראוי דומה שאין הנדון דומה לראייה. בפרשת פאיס התברר עניינו של אחד אשר העונש שנגזר עליו היה עונש חובה. מעבר לכך חזר בית המשפט על הכללים שנקבעו בפרשת אגבאריה תוך שהוא מצוין כי "**שיש לשקול את ההשלכות האפשריות של התסקיר בנסיבות הקונקרטיות - ובמיוחד אם קיים סיכוי לשינוי גזר הדין בעקבות קבלת תסקיר.**"

15. מאידך, ראו את עפ"ת 29109-09-10 **אבסייה נ' מדינת ישראל** שם נקבע כי משלא התבקש תסקיר של שירות המבחן הוחזר הדיון לבית משפט קמא.

16. בענייננו, אין חולק, כאמור לעיל, כי קיימת חובת הגשת תסקיר לבית המשפט. חובה זו לא קוימה. כך גם נקבע בפרשת אגבאריה שהחובה העיקרית להאיר את עיני בית המשפט רובצת על המדינה. לא ניתן לומר, במקרה דנן, כי גם אם היה מוזמן תסקיר, לא היה שינוי בגזר הדין.

17. בית המשפט אינו מתעלם מטיעוני המבקשת כי המדובר בהסדר טיעון "סגור" וכלל, נוהגים בתי משפט לאמץ הסדרים כאלו. אולם, צדדים אינם יכולים לוותר על החובה שבהגשת תסקיר. בהחלט ניתן להלום מצב שלו היה מוזמן תסקיר, הסדר הטיעון היה מקבל גוון אחר ואולי אף בית המשפט היה שם דגשים אחרים במסגרת הענישה. מכל מקום, לא מונחת היום בפני בית המשפט היום תשתית ממנה ניתן לומר כי לו היה תסקיר בפני בית המשפט הענישה לא הייתה משתנה.

התוצאה:

18. קשה להנציח מצב בו שילוב של תקלות דיוניות, במסגרתן המשיבה וב"כ דאז של המבקש, לא האירו את עיני בית המשפט לעניין חובת הגשת תסקיר. הותרת המצב על כנו, בשילוב עם אי היכולת להגיע למסקנה כי גזר הדין לא היה משתנה, לו היה מוגש תסקיר לבית משפט קמא, מביאים לידי מסקנה, כי יש בידי המבקש טעם ממשי המניח את הדעת להאריך המועד להגשת הערעור.

19. בשולי הדברים, יש להתייחס לאופן הגשת תשובת המדינה. זו הוגשה בכתב יד על גבי הבקשה ללא הפנייה לאסמכתאות. ראו לעניין ב"ש 2935/07 **אטיאס נ' מדינת ישראל** (פורסם במאגרים) וכל המוסף גורע.

20. אשר על כן מוחלט בזאת להאריך המועד להגשת הערעור.

המזכירות תעביר הערעור למותב על פי כללי הניתוב.

ניתנה היום, י"ז כסלו תשע"ח, 05 דצמבר 2017, בהעדר הצדדים.

חתימה